

Тема для медитації

Леонід Кононович

Тема для медитації

ЛЬВІВ
ВИДАВНИЦТВО СТАРОГО ЛЕВА
2023

УДК 821.161.2-31
К 64

Леонід Кононович

К 64 Тема для медитації [Текст] : роман / Леонід Кононович. — Львів : Видавництво Старого Лева, 2023. — 352 с. — (Серія «Новітня класика»).

ISBN 978-966-448-160-8

Що означають для нас поразки минулого? Що на них чекає — забуття чи відплата? І чи справді аж така важлива минувшина для людей сучасної України? Голодомор і діяльність дисидентів, війна у Боснії й повстанський рух у 20-х роках, помста і спокута — все це в центрі неймовірної, психоделічної прози, де сон поєднується з явою, а дійсність із передсмертними мареннями головного героя.

Уперше роман відомого письменника і перекладача Леоніда Кононовича «Тема для медитації» був виданий 2005-го і став Книгою року. Твір здобув премію імені Григорія Косинки 2009 року і номінувався на Шевченківську премію. Входить у перелік найкращих українських книжок, які варто прочитати кожному.

УДК 821.161.2-31

ISBN 978-966-448-113-4
(серія «Новітня класика»)

ISBN 978-966-448-160-8

© Леонід Кононович, текст, 2005
© Слава Пульц, художнє оформлення, 2023
© Видавництво Старого Лева, 2023

Усі права застережено

Миколі Біденку присвячується

ГЛОСАРІЙ. Трансцендентне явище, яке характеризується нетотожністю по відношенню до всіх видимих проявів і можливих визначень нашого світу. Апофатична теологія розглядає Глосарій як одну з невід'ємних ознак Абсолюту і вважає його феноменом, який може бути ідентифікований лише за окремими відображеннями в світі речей, та й то лише частково й дуже приблизно. Вважається, що Глосарій включає в себе насамперед матеріальні реалії, проте в деяких випадках його трактують і як божественний тезаурус, в якому існують усі письмові та усні тексти, які створив (чи створить) людський дух. Середньовічний теолог і містик Ансельм Тревірานุус у своєму трактаті «Про містичний Глосарій Господа нашого Ісуса Христа» писав: «Часу в Глосарії не існує, як не існує його й для Господа; будучи знаряддям у Божій Руці, Глосарій містить у собі все, що було, є і буде коли-небудь у цьому грішному світі; дуже рідко буває так, що він дається нам у вигляді містичного об'явлення чи тих видінь, які бачить людина, котра опинилася перед лицем смерти».

На чорному морі чорний камінь лежить, на чорному камені чорний огонь горить, коло чорного огня чорний чоловік сидить, чорна шапка, чорна кошуля, чорні чоботи, чорне м'ясо

пече, чорним ґанджаром крає. Їхав через чорне море святий Юр на білому коні на золотому сідлі. Бігло за ним троє вовків — білий, чорний і червоний. Білий камінь лизав, чорний землю глитав, червоний кров смоктав. Уздріли вони чорного чоловіка, стали його цькувати, стали його в чужу україну завертати.

Ти, чорний чоловіче, чоловічисько, чоловічище! Чи ти з землі, чи з-під землі, чи ти зо світа чи ти з-поза світа, чи ти турецький, чи ти німецький, чи ти жидовський, чи ти московський — я тебе виволаю, я тебе святим Юром і його вовками заклинаю. Йди собі, чорний чоловіче, в чужу україну! В чужій Україні єсть камінний город, в камінному городі єсть камінний майдан, а на камінному майдані єсть камінний шпиль. В камінному шпилі сидять біси, брати твої! Станеш їм, чорний чоловіче, слугувати, за люд хрещений станеш забувати, душі наші християнські не будеш більше погубляти...

Як була ото така сльотава зима, да було Різдво, да поз'їжджалася до нас рідня з усіх сіл — і дядько з дядиною, і тітка Олена з дівчатами, і баба Килина з Греблі, і Гордій, і Марко, і той Василь, що в тюрмі одбув, — то посідали за столом, та випили по чарці, та й завели отої колядки:

*Ой у полі плужок оре,
А за плужком Господь ходе,
Господь ходе, налягає,
Святий Петро поганяє.*

*А Матер Божя їсти носить,
Їсти носить, Бога просить:
«Роди, Боже, жито-пшеницю...»*

А я така мала-мала, ув одним-одній сорочці, сиджу на лаві та й дивлюся у вікно, — а там дорога, грязька да розбита, да гілля мокре, аж капле із нього, та єдина і втіха лишень, що калина, яка червоніє поміж рамами; аж раптом бачиться мені — неначе люди посунули шляхом! Зразу надходили по одному, а потім ставало їх більше й більше, а далі наче греблю прорвало — прямо валом валять, пливом пливуть... дощ іл्लе як з відра, а вони сунуть і сунуть, неначе повинь.

І дивно-дивно мені зробилося тоді, і якось так... аж ніби щемко! Бач, думаю собі, така негода надворі, а вони — йдуть! куди ж це вони йдуть... куди ж вони йдуть, ці люди?..

